AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ՓՈԽԱՆԱԿ
ՍԻՒՐԻՈ. տար. 550, վեցամսեայ 300 Ս. Ֆ.
ՄԻՋԱՄՈՏ. տարի 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة
ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻ 36-29

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 17 1933
ՁԵՌՔ Է ՁԱՏԸ 2.50 Ս. Ֆ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է բերել բերթիս ճշդութեան ճապաղիքը | Տնօրէն — խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻ 153 (991)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ Ծ. ԱՐԵԻԵԼՔԻ ՄԷՋ
ԱՆԼՈՒՍԱՓԵԼԻ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻ

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանական կարգ մը չրջանակներ յոյս դրած են Ծայրագոյն Արեւելքի յարաճուն լարուածութեան վրայ, բարւոքելու համար գերմանա և սովիէթ յարաբերութիւնները։ Այսպէս, «Պերլինէր Պէօրսէն Ցայթուղկ» անխուսափելի կը նկատէ ռուս և ճարոն վէճը, աւելցնելով թէ ապագան հետզհետէ կը մթագնի Ծ. Արեւելքի մէջ։

«Ռուսիա այս տնգաը չահագործեց անկարեւոր միջադէպ մը վէճ մը յարուցանելու համար Գերմանիոյ հետ։ Բայց կարելի է յուսալ որ այս լարուածութիւնը չպիտի ուշանայ փարատելու, եթէ Ռուսիա քիչ մը խորհի։ Ռուսիա ստիպուած է ընդունիլ թէ միայն այն ատեն ի վիճակի է դիմագրաւելու արեւելքի բարդութիւնները, երբ ունէ հոգ չունի արեւմուտքի մէջ։ Արդ, ասիկա կարելի է միայն գերմանական գործակցութեամբ մը։ Մենք ուզելի կատարը Ռուսիոյ, քան կ'րնդունինք անկէ։ Եւ թէ հակապոլշեւիկեան ծանօթ խաչակրութիւնը տեղի չունեցաւ, ռուս վարիչները շատ լաւ գիտեն թէ ասոր պատճառը Գերմանիան է, և ոչ թէ Ժրանսան կամ Լհհաստանը։

Այս խորհրդածութիւնները կուգան հաստատելու ժամանակէ մը ի վեր տարածայնուած զրոյցները, թէ ժոտ ատենէն գերման և ռուս տնտեսական նոր համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի։ Միւս կողմէ, քղաքակիցներու փոխանակութիւնը պիտի վերահաստատուի։ Նոյնպէս կ'ըսուի թէ այս համաձայնութեան հետևանքով, պիտի փոխուի Պերլինի սովիէթ դեսպանը։

Ինչպէս յայտնի է, Թաս գործակալութիւնը սկսած է հրատարակել կարգ մը փաստաթուղթեր, ապացուցանելու համար թէ Մանչուրիոյ ճարոն պաշտօնական իշխանութիւնը ծրագրած են գրաւել ռուսական երկաթուղին։ Այս հրատարակութիւնը բուռն զայրոյթ առաջ բերած է Թօքիոյի մէջ, ինչպէս կ'երևի հետևեալ հեռագիրէն։—

ԹՕՔԻՕ.— Արտաքին նախարարութիւնը որոշեց սովիէթ կառավարութեան ժոտ բողոքել Թաս գործակալութեան ըրած հրատարակութեանց դէմ։

Ճարոն թերթերը կ'առաջարկեն գոցել Թաս գործակալութեան Թօքիոյի մասնաճիւղը, ինչպէս նաև խզել երկաթուղիի բանակցութիւնները, եթէ սովիէթական կառավարութիւնը չդադրեցնէ կամ ետ չառնէ իր պնդումները։

ԹՕՔԻՕ.— Արտաքին նախարարութեան պաշտօնական շրջանակները կը յայտարարեն թէ իրենք կը սպասեն Մոսկուայի ճարոն դիտանոցին, վերջնական որոշում մը տալու համար այն կարեւոր գաղտնի փաստաթուղթերու հրատարակութեան մասին, որոնք որպէս թէ կը վերաբերին երկաթուղին գրաւելու ճարոնական ծրագիրը։

Այս շրջանակներուն մէջ կ'աւելցնեն թէ ռուսեւճարոն դիւանագիտական յարաբերութեանց շարունակութիւնը կախում ունի Սովիէթներու տալիք պատասխանէն։

Միլլիզէթը ընդհանուր զայրոյթ առաջ բերած է Ճարոնի մէջ։

Ռուսերն ալ Մանչուրիան կը ևնդունեն

Մոսկուայէն կը հաղորդեն։— Խորհրդային սովիէթ ընդհանուր հիւպատոս ՍՔավութՔի, Մանչու արտաքին նախարարին այցելելով յայտարարեց թէ մինչև հիմա ոևէ յանգանք չէ հաստատուած ձերբակալուած սովիէթ պաշտօնեաներուն դէմ։

Ընդհանուր հիւպատոսը պահանջեց որ անվիջապէս բանտարկուին ամբաստանութիւնները։ Մանչու ներկայացուցիչը պատասխանեց թէ քննութիւնը կը շարունակուի։ Ընդհ. հիւպատոսը չեշտեց թէ ձերբակալման ոևէ պատճառ չկայ, և պահանջեց արձակուին սովիէթ պաշտօնեաները և ամբողջովին մէկ կողմ դրուին երկաթուղին գրաւելու ծրագիրները։

Պատերազմի վտանգ՝ երկու կողմին ուժերը..

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Թաս գործակալութիւնը սկսած է հրատարակել կարգ մը փաստաթուղթեր որոնք կը ցուցնեն ճարոն զինուորական և քաղաքային իշխանութեանց թափած ճիգերը, Մանչուրիոյ երկաթուղին գրաւելու համար։

Այս վաւերաթուղթերով կը հաստատուի նաև թէ ճարոն պաշտօնապէս մասնակից է Մանչուրիոյ մէջ կատարուած բռնաբարումներուն։

Ֆրանսացի Զօր. Նիսէլ «Ֆիկարօ» թերթին մէջ կը համեմատէ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ճարոն և Ռուս զինուորական ուժերը։ Զօր. Նիսէլ կը գտնէ որ անկասկած ճարոն ուժերը գերազանց են Խորհրդային հրամանատարութեան տակ պիտի գտնուի միայն Սիպերեան երկաթուղին, որ օրական միայն 4 կառախումբ կրնայ բաց թողուլ Մինչդեռ ճարոն, ծովու սիրապետութենէն զատ, իր տրամադրութեան տակ պիտի ունենայ մանչուրիական երկաթուղիները ընդարձակ ցանցը։ Բարոյականի կողմէն ալ ճարոն վօրքը գերազանց է։ Պատերազմի պարագային, ճարոն պիտի նուիրուի հակապոլշեւիկեան եռանդուն քարոզութեան, ինչպէս 1904ին ըրաւ ճարական վարչութեան դէմ, ուժ տալով յեղափոխութեան։

Իսկ խորհրդային կառավարութիւնը պիտի աշխատի օգտագործել բազմաթիւ քունքուզ խումբերը և չինական ապստամբները։

Մոսկուան կը բողոքէ ճարոնի դէմ

ԽԱՐԿԻՒ, 13.— Արեւելեան Չինաստանի երկաթուղիին առթիվ ճարոնի և սովիէթական Ռուսիոյ միջև գոյացած տարաձայնութիւնը աւելի լուրջ դարձուածք մը ստանալու վրայ է։

Անդրսիպերեան գծին վրայ համբորդողները կը յայտարարեն թէ ռուսական շոգեկառքերը իւրաքանչիւր 45 վայրկեանը անգամ մը զինուոր կը փոխադրեն դէպի արեւելք, մինչդեռ Մանչուրիոյ բանակները կը կեդրոնանան Հայլարի մօտերը։

Սովիէթական ընդհ. դեսպանը բողոքած է արտաքին գործոց նախարարին և խնդրած որ աւելցնէ խնդրոյ առարկայ երկաթուղիի վարչութեան պաշտօնեաները, որոնք պաշտօնազրկուած են Մանչուքոյի ոստիկանութեան կողմէ, կարծեցեալ սպաօքմբի և Ռուսիա էն անցնող ապրանքներու պտրսլուելուն հետևանքով։

Գործերը կանգ առած են և վաճառականներն ու դրամատէրերը կը սպասեն որ վերջնական միջոցներով վերջ տրուի երաց այս վիճակին։

ՔՐՈՆԻԿ

ԽԵՆԹԸ ԽԵԼՕՔ

Մեր օրերուն չափազանց դժուար է մարդկային ընկերութիւնը դասակարգերու վերածելու հարցը։ Մտաւորական ու ընկերային վերելքին տանդիսր ա՛նքան չատ մտաներ կամ աստիճաններ ունի այսօր։ Ընկերական դասակարգերու բաժանումներն ու սահմանները կարենալ անցնելու համար պէտք է հաստատագրական հնարքին ունենալ, և ամրողջ բառարան մը գրել չվիրաւորելու համար այս կամ այն ընկերական կամ մտաւորական հասանեծին արժանապատուութիւնը, գանի մտցած բլլալու յանգանքը գործելով։ Եւ այսպիսի պարագաներու մէջ մտահոգանդ ա՛յսօր պէտք է փազանց չրջահայեաց բլլալ, քանի որ գիտենք, թէ այսօր մանաւանդ մարդիկ չափազանց զգայուն դարձած են և իսքէրիթ, կա՛մ ազգութեան և կեսասուզութեան երեսէն, կա՛մ քաղաքական ազգանպաներէն կամ կուսակցական ձախողանքներէ և կա՛մ հանրային չինութեանց չրջանակին մէջ ենթադրուած ու չեռոյ ժխարուած զեղծումներէն և գողութիններէն։

Ո՛րքան մարիները կը սահին կ'երթան, ա՛նքան մտահոգութիւններն ու գործերը կը կնճռոտին, և մարդկային բարքերն ու բնաւորութիւնները, ճաշակներն ու նկարագիրները կը բարդանան, և իրենց նրբացումովը իսկ թրնճուքի կը վերածուին մեքենաներու մտերուն պէս։ Նրանք հին օրերուն և ժամանակներուն, ուր մարդիկ չափազանց պարզ էին կեանքով, վարմունքով և մտածումով, և որոնց մէջ երկու դասակարգ սիայն կար ԽԵԼՕՔներու դասակարգը և ԽԵՆԹերու դասակարգը։ Միայն, թէ անջրպետը կամ սահմանագիծը, որ այդ երկու դասակարգերը կը բաժնէր իրարմէ, ա՛նքան գէշ պատնեշած էր, որ չատ դիւրին էր մէկէն միւսը գաղտագողի անցք մը։ Անցեալի այդ սահմանագիծը այսօր կրնանք նըշմանդել Սիւրիոքրքական սահմանագծին, որուն երկու կողմէն տնպակաս են չարունակ մտքանչագործութիւնները, միայն սա տարբերութեամբ, որ այն ատենները հայկական խնդիր չկար, և չահադիտական մտքանչագործութիւնն ու մտքանչագները կամաւորապէս չէին չփոթուեր, Թուրքերէն Հայերու կողմէն տարբուած քաղաքական անգոյ արշաւանքներու հետ։

Հակառակ հին ատեններու մարդերու պարզութեան, անոնց մէջ ալ տեղի կունենային, ինչպէս մեր օրերուն գնահատուի սխալներ, և այդ կամաւոր թէ ակամայ սխալներու հետևանքով, երբեմն ԽԵՆԹեր կ'անցնէին ԽԵԼՕՔներու դասակարգին, երբ մանաւանդ դրամ ունէին, և ԽԵԼՕՔներ որոնք խենթ նկատուելու դատապարտուած էին։ Եւ սակայն ո՛րքան խենթեր, որոնք դատարուած են խելօքներուն։ Օր մը Ապուչեխ մեծահարուստ ամիրաներէն մին կը ձեռնարկէ մեծատարած տան մը չինութեան հիմնարկութեան։ Գիւղին մէջ մտնօթ խենթ Օհան կը դառնայ ամիրային կ'ըսէ։

— Ամիրա Ղուն խենթ ես, և եթէ խենթ չբլլայիր չէիր ձեռնարկեր ա՛յսքան մեծ տուն չինելու։ Այսօր գուն դրամ ունիս կը չինես, բայց խորհէ՛ թէ վաղը քու զաւակներդ ու թոռներդ դրամ պիտի ունենա՞ն այս տունը նորոգելու չափ։ Ամիրան կը խորհի խենթին խելօք խօսքերուն վրայ, և կը հրամայէ հիմերուն կէսը լեցնել և միւս կէսին վրայ չինել չէնքը։ Այս ընելով հանդերձ Ամիրան միշտ մնաց խելօքներու դասակարգին, և Օհան խենթերու դասակարգին մէջ։

Կ'երևի այս խելօք խենթերէն մէկն էր Րաֆֆիի Խենթը, Սամսոն Տէր Պօղոսեան, ժողովրդական մարդ, յոյժ ուշադրութեան որ պարմանաւորեամբ Խոյանակցութեան հետ, մասնակցելու Համանասարի արշաւանքին, և իր տարիքամբ կած բոլոր պարմաններուն ընդունելութենէն վերջն ալ չէ՛ ուզած մասնակցիլ, իրեն վերապահուած նկատմամբ։

Եւ «Դրօշակ» իր 147րդ թիւով կը յայտարարէ, թէ «Քաւ է թէ խենթը ինքն էլ կարող երթալու չատ էլ արամադիր չէր։ Ամենայն դէպս նա այն հերոսներից չէր, որ առանց որևէ հաշուի նեաւում են վտանգի գիրկը, միայն իրենց գաղափարին ծառայած լինելու ժամագաբեամբ։ Բնաւ տարակուսիլն չկրնար ըլլալ գաղափարին ու անոր ժեծութեանը, բայց երբ մէկը հաշուի չառնելու ձեռնարկին հետևանքները, ու կը նետուի կուռի դաշը, խենթ խելօքութիւն մը կ'ըլլայ ըրածը, մինչ Րաֆֆիին «Խենթը» այս պարագային իր կեանքով ցոյց տուած էր խելօք խենթութիւն մը։

Զգարմանանք եղածներուն։ Դեռ այսօր այդ երկու դասակարգերը դոյութիւն ունին մեր մէջ այ։ Խելօք կարծուածներու դասակարգ մը կայ, որուն մենաշնորհը կը թուի ըլլալ ազգային— կրօնական չրջանակներու մէջ ժողովրդական ամոսակութիւններուն մեր թերթերը, ինչպէս և ժողովուրդը չարունակ կը գանգատին, թէ ազգային—վարչական մեքենան կը կաղայ, թէ գործ չի տեսնուիր, թէ ոգին կայ բայց ա՛յ չարժում։ Ու ոչ ոք կը հետաքրքրուի ոգիմակին և անչարժութեան պատճառներուն։ Որովհետև ժողովրդական ամոսարերութիւնը վատրացուցած իսկ է խենթերու և խելօքներու սահմանագիծը, առանց որոշապէս դանալու, թէ արդարև այդ երկու դասակարգերը իրապէս կը գտնուին իրենց յատկացուած բաժանումին մէջ, եթէ ա՛յ խենթերը սխալմամբ դրուած են խելօքներու չարկաբաժնին մէջ, և խելօքները խենթերու չարկաբաժնին մէջ։

Ասոր «գանձրօլօր չատ դիւրին է ըսել թոզ փորձեն անգամ մըն ալ այսօրուան խելօք կարծուած կամ ենթադրուած մարդերուն տեղը նստեցընել խենթ կարծուածները, և փորձը ցոյց պիտի տայ, թէ ո՛րքան ուելի կ'արժէն խելօք խենթերը այսօրուան խելօքներէն...

ԴԻՏՈՂ

ՎՐԻՊԱԿ

Մեր Հոկտ. 14 թիւին մէջ հրատարակուած «Գաղթագրամին ծագումը և Վանաները» յօդուածին երկրորդ սիւնակին 10րդ տողին մէջ 40 միլիոնը կարդալ 40 միլիառ։

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԵՐ Ն. Վ. ՔՕՆԹ ՏԸ ՄԱՐԹԷԼ

Ն. Վսեմութիւն Բարձր Գօմիսէրը Հարափիճ վրայ կը դիմաւորուի Սուպհի պէյ Պէրէքէթի, վարչապետ Հագգը պէյ Ագմի եւ սիւրիական նախարարներու կողմէ։

100.000 գործազուրկ բանուորներ հաւաքուած Ամերիկայի մէջ, ջօրջ գործարանին առջեւ, որոնցմէ միայն 5000ին գործ կը հայթայթուի։ Այս պատկերը ցոյց կուտայ թէ ի՛նչ ասիճան սուր տագնապ մը կը տիրէ Միացեալ Նահանգներու մէջ, անգործութեան հետեւանքով։

Աւստրիոյ վարչապետը Տոլֆիւս, որ վտանգի ենթարկուեցաւ անցած հարաբ, նահատակուած ըլլալով, առաջին անգամ ներկայ կը գտնուի գործոյի մրցումի մը։

ՊԱՏՄՈՒԱԾՔԻ ԵՐԵՍԱՆԱՑԸ

Թարգմ. ԼԵՎՈՆ ՊՈՂՈՍԻԿՅԱՆԻ

Հեղինակ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԱՀԱԶԻԶԻԱՆ

ԱՆԱՍԱ ՊԱՍ

Գ. գԼԻՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԵՔԻԱԹԱԿԱՆ

— Ինչ ձիչ-ռռաչ, բոլորդ ալ մեկ՛ մեկ՛ ու ըլլաք, ես կրնամ մինակս ալ ձեզի պատասխան տալ։ Ես ալ ձեզի պես մարդ եմ, ես ալ ունիմ ինչ որ դուք ունիք, ես ալ կրնամ ձեզի պես ամուսնանալ եւ ընտանիք կազմել։ Ինչո՞ւ ինծի չեք ուզեր։

— Ես ուզեցի, բայց դուն չուզեցիր։

— Ես ալ ուզեցի, բայց դուն չուզեցիր։

— Ես ալ ուզեցի, բայց դուն չուզեցիր։

Ամբոխը ծիծաղեցաւ։ Ծաղրանքի ալիքներ տարածուեցան ամբողջ հրապարակին վրայ։ Ամբոխը կարծես թէ կը մոռնար Անասի ներկայութիւնը եւ կը զբաղէր միայն իրարու հետ։

Ծերունի Գրիգորը ոտքի ելաւ եւ ձեռքը բարձրացուց։ Ամբոխը լռեց։

— Ես ալ ուզեցի, բայց դուն չուզեցիր։

Ամբոխը նորէն ծիծաղեցաւ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ՔԱՁՈՒ
ԱԶԳԵՐՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ
Ռայխսթագը լուծուած

ԳԵՐԼԻՆ 14.— *Դերմանի կառավարութիւնը, ակնարկելով որ ժող ալերութիւնները ժրնեւի մէջ Գերմանական ակսակէտին բոլորովին հակառակ ակսակէտ մը կը ժչակեն, որոշեց չի մասնակցիլ այլեւս Ազգաժողովի աշխատանքներուն։ Ան ժիւնոյն ժամանակ պիտի քաշուի Ազգերու Դաշնակցութենէն։*

ԳԵՐԼԻՆ 14.— *Ռայխսթագը լուծուած է։ Ընտրութիւնները պիտի երկարատեւի մինչեւ 12 Նոյեմբեր։*

Ազգ. Դաշնակցութեան 14րդ ընիստը
կը փակուի ցաւալի տարակարծութիւններու մէջ

ԺՐՆԵՒ.— *Գ. Վաթէր, ժողովի նախագահ, փակեց նիստը հետեւեալ յայտարարութեամբ.—*

«Ամէնքը կ'աշխատին ցոյց տալ իրենց բնածին ուժը վերագինուելու մէջ, չնայած քաղաքագէտներու եւ տնտեսագէտներու ապարդիւն ճիգերուն։

«Թող բոլոր պետութիւնները փոխեն իրենց տարակոյսի, վախի ու ատելութեան քաղաքականութիւնը, ինչպէս ըրին վեհանձնօրէն Անգլիացիք հարաւ. Սիրիկէի մէջ»։

Ժողովի փակումը տեղի պիտի տայ բուռն վէճերու։ Սըր Ժօն Սիմոն առաւօտուն հասնելով, անմիջապէս երկար տեսակցութիւն ունեցաւ Գենքուրի եւ Տավիի հետ։

Լոնտոնէն Աւստրալիա 7 օր, 4 ժամ եւ 44
վայրկեաններ

ՆՈՐ ՄՐՑԱՆԻՇ ՄԸ

ՎԻՆՏՀԱՄ.— *Քինկսֆօրտ—Սմիթ ցամաք իջաւ ժամը 5.12ին կ. վ.։ Ան կոտրեց Սքոթի մրցանիշը թռչելով Անգլիայէն Աւստրալիա 40 ժամէն։ Մրցակիցը նոյն ճամբան կտրած էր 8 օր 20 ժամ եւ 47 վայրկեանէն։*

ՎԻՆՏՀԱՄ.— *Քինկսֆօրտ—Սմիթ ցամաք իջնելով ընդունելութիւն գտաւ խուռներամ բազմութեան մը կողմէ։*

Սաւառնորդը յայտարարած է որ մթնոլորտային պայմանները նպաստաւոր եղած են ճամբու ընթացքին, բացի անձրեւոտ օրէ մը։ Իսկ սաւառնակը անվթար է։

Պելճիքա կը սպառազինուի

ՓԱՐԻԶ.— *Նախարարաց խորհուրդը թազաւորի նախագահութեան տակ նիստ մը գումարեց այսօր եւ քննեց զինուորական հարցերը։*

Կառավարութիւնը մշակեց ծրագիր մը, ըստ որու 750միլիոն Ֆրանքի վարկ մը կստեղծէ ցամաքային պաշտպանութեան ուժերը գլուխ հանելու համար։

Աղիտաբեր փոթորիկ Անգլիոյ մէջ

ԼՈՆՏՈՆ.— *Աշնանային առաջին փոթորիկը պայթեցաւ Մեծն Բրիտանիոյ մէջ։ Ցամին ժամը 61 մղոն արագութեամբ կը սաւրար եւ աղիտաբեր կը դառնար։ Տապալեց ծառերն ու հեռագրական ծողերը։*

Հակառակ ասոր օդային հաղորդակցութիւնը շարունակուած է, իսկ ծովնզերեայ նաւարկութիւնը վտանգուած է։ Ծովակալը յետածգած է նաւային փոթորերը, որ տեղի պիտի ունենային հիւսիսային ծովուն մէջ։

Ձափոն կ'սպառնայ Ռուսիոյ խզել
յարաբերութիւնը

ԹՕՔԻՕ.— *Սովիէթ Ռուսիոյ եւ Ձաբոնի դիւանագիտական յարաբերութեանց խզումը հաւանական կը թուի, որովհետեւ Մոսկուան կեղծ պահանջագրերը հանած է Ձափոնի սառագրութեամբ։ Պահանջագիրը կը յայտնէ որ Նի փոնները պատրաստ են զրաւելու Արեւել. Չինական երկաթուղագիծը։*

Մոսկուայի Ձափոն դեսպանը իր կառավարութեան անունով բողոքագիր ն երկայացուց՝ պահանջելով հրապարակել պահանջագրին կեղծ հանգամանքը։

Մուքտենէն կը տեղեկացուի, որ Սովիէթները զինուորական կեդրոնացումներ կը կատարեն։

«Թան» այս առթիւ կը գրէ.

«Ձափոն համոզուած է, թէ Մ.Նահանգներն ու Անգլիան անտարբեր պիտի չգտնուին Ծայր. Արեւելքի հաւասարակշռութեան խախտումին։ Եւ թոյլ պիտի չտան որ ստեղծուի սպառնալիք՝ ըստ իրենց չահերուն դէմ։

Ռուս—Ձափան հարցին ետեւ պահուած է նաեւ խաղաղականի հարցը։

Կուի Աւստրօ-Գերման սահմանագլուխին վրայ

ՎԻԵՆՆԱ.— *Ոստիկանութեան ժանդակ պահակախումբ մը երէկ Գէօրէյի մօտ նկատեց անծանօթներ և ճանչցաւ։ Ասոնք Գավարիացի Նոզիներ էին որ սահմանագլուխէն 30 քայլ հեռու Աւստրիական հողին վրայ գիտարան մը կը քանդէին։ Պահակախումբը կրակեց և Նոզիները խուճապահար փախան։*

ՎԻԵՆՆԱ.— *Երէկ իրիկուն անծանօթներ ցոյց մը սեղի ունեցաւ ի բազմ Սօչեալ—Դեմոկրատ «Արպէյխըր—Զէյթինկ թերթի կախակայան։*

Ոստիկանութիւնը միջամտեց և 26 հոգի ձերբակալեց։ Ընկերվարականները գործադուլ մը պիտի առաջացնեն։

Բուռն ճառեր կը խօսուին Ֆաշիզմի դէմ։

Ֆրանսայի մէջ Գերման լրտեսներ կը
ձերբակալուին

Մէջ.— *3 Գերմանացի լրտեսներ ձերբակալուեցան։ Այս երրորդութեան անգամ Ձերլին պ.Տրէսթ Ֆրենս. ժողութիւններու քարտէսը սառնալով իր ընկերոջմէն յանձնած էր Սարի գերման լրտեսներուն։ Ճանձնած էր նաև վերջին նորութեամբ զէնքերու նժոյշներ։ Ոստիկանութիւնը տեղեկանալով անցքին, երբորդութիւնը ձերբակալած է իր դատարիր ընկերներուն հետ։*

Դատապարտեալները որ 12 հոգի են, խոստովանած են իրենց մասնակցութիւնը եւ յայտնած թէ իրենք քղթակցութեան մէջ են Սարպրիգի Գերման գործիչի մը հետ։

Գերման գիւղացիութիւնը կը կազմակերպուի

ԳԵՐԼԻՆ.— *Հողային աշխատանքի լրկային տնօրէնը ժողովի մը ընթացքին յայտարարեց թէ գերման գիւղացիութիւնը պիտի կազմակերպուի լիովին, նոր օրէնքի մը հիման վրայ։*

Ան յայտնեց ու չեչաեց նաեւ.

«Դիրամարիութեան դէմ մեր ժողով պայքարի ընթացքին, պէտք է կալուածատէրերուն թիւը որ հոկտեմբերին 17 է, բարձրանայ հոկտեմբերին 60ի։

Մ. Նահանգներու դեսպանը կը բողոքէ
ՀԻԹԼԷՐԻ ԴԷՄ

ԳԵՐԼԻՆ.— *Պ. Տոտտ, Մ. Նահանգներու դեսպանը Վաչինկթընէն հրահանգներ ստացած է, բողոքելու համար այսօր Հիթլերի կառավարութեան դէմ՝ այն դժգոհ ու չարամիտ վերաբերմունքին համար, որ նոզիները ցոյց կուտան Ա. Ժերիկեան քաղաքացիներուն, Հիթլէրական բարեր չյարգելնուն։*

Պ. Նէօրան եւ Հիթլէր հարկեցուցիչ տեսակցութիւն մը ունենալով պիտի չկրնան դեսպանը ընդունիլ այսօր։ Հետեւաբար պիտի յետաձգեն ուրիշ օրեայ մը։

Գերմանիոյ դիրքը գինաթափ. հարցին դէմ

ԺՐՆԵՒ.— *Ժրնեւի մէջ ակնդէտ կ'սպասուի որ գերման կառավարութիւնը ճշդէ իր դիրքը։ Այս մասին պ. Բէյնհապեն վաղը ժողովի գրասենեակին հետ պիտի բզմակցի։ Հակառակ Պերլինի մէջ գոյութիւն ունեցող տարաձայնութեանց, Լոնտոնի Փարիզի եւ Վաչինկթընի կառավարութիւնը հաչ են իրենց սկզբունքներուն մէջ։ Գ. Գոնքուռ եւ Տավիս ժողովին մէջ խոսք պիտի առնեն, գերման չրջանակներուն պարզելու համար երեք մեծութեանց դիրքը։*

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՄԱՐԴԸ
ՔՕԼՕՆԷԼ ԼՕՐԱՆՍ ՀԱԼԷՊ ԵԿԱԾ Է ՊԷՏԵՎԻՒ ՏԱՐԱԶՈՎ
Բռպիկ ոտով, երկայն մտրուկով եւ քաց կուրծքով պատրաստ այս լրտեսը ո՞ւր կը գտնուի այժմ

Թրխակաց «Վագրը» թերթին մէջ կը կարդանք հետեւեալ խոսք հետաքրքիր լուրը.

Նշանաւոր անգլիական լրտես եւ Արեւելքի բոլոր ապստամբութեանց եւ շարժումներուն հրձիգը, Անգլիոյ խմբակիա լիսեական ձգտումներուն ու ձեռնարկներուն աչ քեր ծօլօճել Լօրանս, արաբական երկիրներու մէջ խոսք խորհրդատու եւ գաղտնի կեանք մը կը վարէ, առանսպելական քուլու չափ։

Ծօլօճել Լօրանսի ո՞վ ըլլալը օտ լաւ ճանչցած են արաբական երկիրները, հա մաչխարհային պատերազմէն ի վեր իր խաղցած բազմազան կարեւոր դերերուն ծնորհիւ եւ արաբներ իրենց տեսած ամէն կասկածելի մարդը Լօրանս կը կարծեն։

Այս խոհախոհուրդ մարդը Ասորական ապստամբութիւնը կազմակերպէ եւ բանկեցնելէ վերջ, եկած է Հալէպ եւ թափառած փողոցներու մէջ, հագուած պետկվի մը տարազր, ոտերը բոպիկ, երկար մտրուկով եւ թափթփած պեխ ու մազով։ Վերջը անցած է Պաղտատ։ Այժմ, անկէ առնուած լուր մը, որ կը ցուցնէ թէ Լօրանս որեմնէ խորհրդատու դէմ մըն է, ստորեւ կը ներկայացնենք։

Պաղտատի Պաճուպէ գիւղին մէջ, ճանի մը օրէ իվեր վրան գլուխը պատռուած, ոտերը մերկ, կուրծքը բաց, մազն ու մօրուքը երկնցած պետկվի մը կը օրջի։ Այս մարդուն կասկածելի ժարժումներն ու կեցուածքը գաղտնի ոստիկանութեան ուշադրութենէն չի վրիպիր։ Ոստիկանական լրտես մը այդ անծանօթ պետկվիի մօտ գալով իմնութիւնը կը հարցնէ։ Պետկվին կատարեալ պատգարիւնութեամբ պատասխանած է որ իմ Հինգցի է եւ անունն ալ Ապտուլլահ է։

Ոստիկանին կասկածները այդ ճանով չեն փարատիր եւ յամառօրէն կը շարունակէ իր օրջան բռնել այդ գոյցը։ Ոստիկաններ կ'սթիպուին բռնել այդ մարդը Լօրանս կը կարծեն։

Այս խոհախոհուրդ մարդը Ասորական ապստամբութիւնը կազմակերպէ եւ բանկեցնելէ վերջ, եկած է Հալէպ եւ թափառած փողոցներու մէջ, հագուած պետկվիի մը տարազր, ոտերը բոպիկ, երկար մտրուկով եւ թափթփած պեխ ու մազով։ Վերջը անցած է Պաղտատ։ Այժմ, անկէ առնուած լուր մը, որ կը ցուցնէ թէ Լօրանս որեմնէ խորհրդատու դէմ մըն է, ստորեւ կը ներկայացնենք։

Պաղտատի Պաճուպէ գիւղին մէջ, ճանի մը օրէ իվեր վրան գլուխը պատռուած, ոտերը մերկ, կուրծքը բաց, մազն ու մօրուքը երկնցած պետկվի մը կը օրջի։ Այս մարդուն կասկածելի ժարժումներն ու կեցուածքը գաղտնի ոստիկանութեան ուշադրութենէն չի վրիպիր։ Ոստիկանական լրտես մը այդ անծանօթ պետկվիի մօտ գալով իմնութիւնը կը հարցնէ։ Պետկվին կատարեալ պատգարիւնութեամբ պատասխանած է որ իմ Հինգցի է եւ անունն ալ Ապտուլլահ է։

Ոստիկանին կասկածները այդ ճանով չեն փարատիր եւ յամառօրէն կը շարունակէ իր օրջան բռնել այդ գոյցը։ Ոստիկաններ կ'սթիպուին բռնել այդ մարդը Լօրանս կը կարծեն։

Այս խոհախոհուրդ մարդը Ասորական ապստամբութիւնը կազմակերպէ եւ բանկեցնելէ վերջ, եկած է Հալէպ եւ թափառած փողոցներու մէջ, հագուած պետկվիի մը տարազր, ոտերը բոպիկ, երկար մտրուկով եւ թափթփած պեխ ու մազով։ Վերջը անցած է Պաղտատ։ Այժմ, անկէ առնուած լուր մը, որ կը ցուցնէ թէ Լօրանս որեմնէ խորհրդատու դէմ մըն է, ստորեւ կը ներկայացնենք։

Պ. ՊՐԻՒՆԻԷԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ
ԱՍՈՐԻՆԵՐՈՒ ՏԵՂԱՒՈՐՈՒՄԸ ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

«Էլ Ահրար»ի 16 Հոկտեմբերի թիւին մէջ կը կարդանք.—

Ազգերու Դասակցութեան տեղաւորման յանձնախումբի ներկայացուցիչ Գ. Գրիւնիէ «Մարիէք Փաօս» օգնեցաւով վերադարձաւ Ժընեւէն։ Տեղեկացանք սակայն որ, այս անգամ, ան պիտի զբաղի նաեւ Իրագէն Սիւրիա հասնող Ասորիներու տեղաւորման գործով։

Ո՛վ գիտէ, գուցէ ուրիշ անգամ ալ ան պիտի զբաղի հրեայ գաղթականներու տեղաւորումով։

ԲՈՐԶՐ ԳՕՄԻՍԷՐԸ
ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ
ՇՔԵՂ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԵՐ

Նոր Բարձր Գօմիսար Գ. Տը Մարթել, անցած օրերս առաւօտ մեկնեցաւ Դամասկոս եւ հոն արժանացաւ փառաւոր ընդունելութեան մը։ Ն. Վսեմութեան կ'ընկերանային պ. պ. Հէլլօ, Շովէլ եւ Բ. Գօմիսարութեան ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։ Էլ Հէմէի օրագիրը մէջ, Բարձր Գօմիսարը դիմաւորուեցաւ պ.պ. Վէպէրի, Տավիթի, եւ Զօր. Կուրօէրի եւ իր սպայակոյտին կողմէ։ Ամբողջ ճամբու երկայնքին տարուած էր հսկայ բազմութիւն մը եւ ամէն կողմ զարդարուած էր կանանչութիւններով եւ Ֆրանսական ու Սիւր. դրօսակներով։

Գալաթին առջեւ, Վարչապետը, Գործարքի նախագահը եւ նախարարներ դիմաւորեցին եւ բարի գալուստ մաղթեցին։ Պաճոկ Վիգգօրեան առջեւ Զեն. Ցուսագախումբը ներկեց Ֆրանսական Բանակի Սիւրիոյ Զօրամասի հրամանատարութեան կողմէ։ Առաջին անգամ բնդունուեցաւ Ն. Վ. Սուպեի պէյ Պէրէքէթ, անկէ վերջ Վարչապետը, նախարարները եւ բարձրաստիճան անձնաւորութիւնները։

Լուսանկարներ բնդունելով, Գ.Տը Մարթել բաւ. ըսաւ.—«Չը լսուած որ լաւ կը գրէ իմ մասին»։

Գ. Տը Մարթել երէկ մեկնած է Դամասկոսէն դէպի Հալէպ, ուր ևս պատրաստուած է օրեզ ընդունելութիւն մը Ն. Վսեմութեան։

«ԼՕՐԻԱՆ» ՏՈՒԱՐԱՆԻՆ ՎՐԱՑ ԵՂԱԾ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ
ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՎՃԻՌԸ

Անցած օրերս, պատժական խառն դատարանին առջեւ տեղի ունեցաւ դատավարութիւնը ալ'Օրիանէի վրայ անցածները տեղի ունեցող յարձակման եւ գրաւարական գործադուլի օրերուն ոստիկանութեան դէմ եղած անհնազանդութեան։

Շաբաթ օր, դատարանը հաղորդեց իր վճիռը։ Իմիզ Տիմիանոս անուն գրաւար մը դատապարտուեցաւ 6 ամսուան դատապարտութեան, Հաննա Զարգա չորս ամսուան, Նասիֆ Մեյրուն 2 ամսուան, Տուաս Նարեսեան 3 ամսուան, Միշէլ Ազար 2 ամիս եւ Նուսուճ Միւրհէմ ու Տախլ Խաթիպ մեկական ամիս։

Այս դատապարտութիւնէն օտս դժգոհ մնացին տպարանական ափխատաւորները եւ յուզման մատնուեցան։ Գատուիրատուքիւն մը երէկ ներկայացաւ Հանր.նա. խագահին եւ ներում խնդրեց դատապարտեալներուն համար։

ՈՉ ՄԷԿ ՍԻՆԷՄԱ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Սինեմաներուն գործադուլը երկու ամսէ ի վեր կը տեւէր եւ վերջերս վարակած էր նաեւ Բալաթը, ուր ներկայիս իր դռները գոցեց 15 օրէ ի վեր։ Տուրճերն ու օտաճարքածները կը ճնշէին սինեմաներու եւ անտանելի դուրքեան մը տածած էին, ճնշելաբար կարելի չեզաւ շարունակել։

Մեկի կը հաղորդեն վերջին վայրկեանին, թէ Բ. Գօմիսարութեան ներկայացուցիչը, Գ. Լավասըր միջամտած է եւ յուսալի է մօտալուտ վերջնական լուծում մը տուի այս վիճակին։

ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԱՑՍՕՐ ԿՈՒԳԱՑ

Այսօր, «Լօյս Թրեսթիճօ» բնկերութեան պատկանող Իտալական օդանաւով Հռոմէն կը հասնի ծերունազարդ Հայրապետը, որ Բեյի մը ամիսն ի վեր կը գտնուի Կիպրոս։

Վեհափառին կընկերանայ Կիպրոսի Առաջնորդ Սարաճեան Սրբազան, Արժանի ընդունելութիւն մը կը պատրաստուի ի պատիւ Վեհափառին։

ՀԱԼԷՊԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Հալէպի Առաջնորդ Գեր. Առաւագ Սպիսկոպոս, Հալէպի Հայութեան անունով Բարձր Գօմիսար Ն. Վ. Գ. Տը Մարթելին բարի գալուստ մաղթելու համար, ի տարս միւս համայնքներու կրօնապետերուն եւ պատասխանական անձնաւորութեանց, Դամասկոս եկած էր անցած ուրբաթ օր։ Սրբազանը իր պատակառութիւնը կատարելէ վերջ Դամասկոսի մէջ, Գէյրութ եկաւ անցած կիրակի օր եւ մեկնեցաւ Այնար, ուր օդափոխութեան համար կը գտնուի Արտաքին Վեհափառը։ Կիրակի օր հոն գտնուած է նաեւ Կարապետ Սրբազան։

ԱՍՏՂԵՐՈՒ ԱՆՁՐԵՒ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՐԿՆԱԿԱՄԱՐԻՆ ՎՐԱՅ
ԳԻՍԱՒՈՐ ԱՍՏՂ ՄԸ ՓԾՐՈՒԱԾ

Մեր ընթերցողներէն օտեր գուցէ նշմարած կրլլան ամսոյս 10ին, գիշերը ժամացոյց ասզերու անձրեւը, որ երկար ատեն շարունակուած է։ Տեւականօրէն, նազարաւոր ասզեր խումբերով սկսած են շարժիլ, սեանչելի տեսարան մը կազմելով երկնակամարին վրայ։ Շատեր նոյնիսկ կարծած են որ արուեստական լուսավառութիւն մըն է եղածը։

Ցգիպտոսի մէջ, այդ օր, քազաւորի գահակալութեան տարեդարձը կը տօնուէր։ Այնքան փառաւոր լուսազարդութեանց մէջ տեղացող ասզերու այդ տեսարանը չափազանց գեղեցիկ եղած է։ Ցգիպտացիները մասնաւոր նշանակութիւն տուին եւ նախախնամական կարգադրութեան վերագրեցին այդ երեւոյթը։

Վերջին քազաւորով եկող Եւրոպական թերթերն կը տեղեկանանք որ ասզերու այդ անձրեւը տեսնուած է Փարիզի եւ Գօլոյ մէջ։ Աստղաբաշխներ հաղորդած են որ, ասկէ 6 ամիս առաջ նախատեսուած էր նման տարափ մը, սակայն ոչ քէ ամսոյս 10ին, այլ երկու ամիս առաջ։ Դիտական դիտարաններ եւ աստղաբաշխարաններ կը կարծեն որ Դիսաւոր աստղի մը փոուելուն հետեւանքն է այդ երեւոյթը։

ԻՐ ԿԻՆԸ ՇԱՏ ՍԻՐՈՂ
ՀՐԵԱՑ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԸ
ՄԻԵԻՆՈՅՆ ՓՈՍԻՆ ՄԷՋ ԿԸ ՔԱՂՈՒԻՆ

Հրեայ վաճառական մը՝ Քոհեն, օտս կը սիրէր իր կինը եւ միօտ կը յայտարարէր որ իր կնոջ մահէն վերջ ժամ մ'իսկ չի կրնար ապրիլ ինք։

Վերջերս կին ու երիկ կը հիւանդացան։ Կինը, հակառակ տարուած խնամքներու կը մեռնի։ Դուժը երբ կ'իմանայ Քոհէն անկողնի մէջ, օտս կը յուզուի եւ ժամ մը վերջ ճիօգ, ինք ալ կ'աւանդէ հոգին։

Կին ու ամուսին միեւնոյն յուզարկաւորութեամբ գերեզմանատուն կը տարուին եւ կը թաղուին միեւնոյն փոսին մէջ։

ԿԱՐՈՂ ԲԺԻՇԿ ՄԸ

Այս ամառ Միացեալ Նահանգներէն վերադարձաւ Ամեր. համալսարանի ներքին հիւանդութեանց մասնագէտ փրոֆէսօրներէն Տօքթ. Խաեաբ, ուր համալսարանի կողմէ դրկուած էր գիտական ու բժիշկական ամենավերջին դարմանումներու ծանօթանալու եւ ուսումնասիրութիւններ ընելու համար։ Տօքթ. Խաեաբ, Ամերիկայի ամենամեծ հիւանդանոցներու եւ գիտական արուեստանոցներու մէջ տարի մը ամբողջ նոր փորձառութիւններ եւ պատար ամբարելի վերջ, վերադարձած եւ սկսած է իր պատօնին։

Տօքթ. Խաեաբ, ընտանեկան բժիշկն է Գէյրութի ամենայայտնի ընտանիքներու եւ օտս մեծ համբաւ մը կը վայելէ բոլոր օրջանակներու մօտ։ Հաճոյարանքի վարչութիւնը ճամանապէս կաւեւոր դիրք մը ծնորհած է Տօքթորին, ծնորհիւ իր մասնագիտական կարողութեան։

Ուչ հարկէ մեր հպարտութիւնը աւելի կը կրկնապատկուի ասոր համար՝ որ Տօքթ. Խաեաբ հայ ծնողքի մը զաւակն է։

ԳՈՂԵՐ ՄՏԱԾ ԵՆ
ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԻՆ ՏՈՒՆԸ ԵՒ ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ԳՈՅՔԵՐ ՏԱՐԱԾ

Անցած օրերս գիտեր, օգտուելով պատեհութենէն, անձնական գողեր մտած են Անթիլիասի Դպրեվանքի մատակարար Գ. Ծովաֆէի բնակարանէն ներս եւ բաւական արժէքաւոր ասար մը տարած իրենց հետ։ Տիկինն ու ոսկեղէններ՝ ապարանջան, օղ եւլն. որոնք սնտուկի մէջ պահուած էին, քրած են։

Դժբաղդ գուգադիպութեամբ մը, այդ օր, մաղ չէր պատկած տուն, որովհետեւ տիկինը անմոռանալի ծիկնը կրնար ունենալ եւ տրտմել։ Բայց չուտով ամէն ինչ մոռցաւ։

Ոսկերչական գործերուն մեծ մասը գտնուած է Ֆարիզի մէջ, ուր ղրկուած էր նորոգութեան համար։ Գողերը ասոնք ալ տարած են։

ՄԱԿԱՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԻՒ
16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Գ.
Ցգիպտ.	ղրուշ	414
Անգլիկ.	»	404
Ֆոլար	»	87.50
Թրխակաց	»	59
Գաճ Օքսման		138
Իտալական Լիր 100		675
Ճուճական Ֆրանկ 100		70
Անգլ. ոսկի		616
Ֆրանս.	»	496
Օսման.	»	552
Արծաթ մհիճ		21
Ֆրանկ Ֆոնս.	Ա. Ֆր.	600
» »	Բ. »	344
» »	Գ. »	332

Սհճերուան եղբարք Բիւ Ֆոս
Թիլճոճ՝ 5-19

ՎԱՐՊԵՏ ԴԵՐՁԱԿ ՄԸ
ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՐԷ

Փարիզի երկու ծանօթ դերձակատուներէն վկայուած վարպետ դերձակ մը գործ կը փնտրէ։ Երկար տարիներ Փարիզի մէջ դերձակութիւն քրած է եւ ծանօթ է արդի նորաձեւութեանց։

Դիմել՝ «Ազգակի խմբագրութեան։

3—5

ինչե՞ր չէին պատմում Նրանք, բոլորը, բոլորը չլսած ու չտեսած բաներ էին...։

Ես, որպէս քաւոր Պետրոսի յառաջագէմ աշակերտներից մէկը, նոյնպէս չատ գործեր էի կատարել, բայց Նրանց հետ համեմատելով, դեռ կատարեալ համբակ էի։

— Է՛հ, ասում էր մի ծերունի խաչազող արհամարհական ժպիտով,— այդ ի՞նչ զողութիւններ են որոնց մով պարծենում էք դուք։ Երբ ես երիտասարդ էի, գողացայ հնդկաց աստծու աչքերը։

Ամէնքը ծիծաղեցին, ծերունու ասածը չատերին անհաւատալի երեւաց։

— Երեխաները ու յիմարները ծիծաղում են ամէն բանի վրայ, երբ չեն հասկանում, պատասխանեց ծերունին, որին, ինչպէս երեւում էր, վիրաւորեց ընկերների արհամարհանքը։

— Ձեզ անհաւատալի է թուում իմ ասածը, ականջ դրէք, ես կը պատմեմ։

Նա սկսեց իր պատմութիւնը այսպէս.

«Հնդկաց աստուածները մեր Աստուծոյ նման չեն, մերը աչքի չէ երեւում, իսկ նրանց աստուածները միշտ կանգնած են տաճարին մէջ, ամէն մարդ տեսնում է, հարցմունք է անում և պատասխան է ստանում։ Ես մտայ այդ տաճարներից մէկի մէջ, ուր կանգնած էր գլխաւոր աստուածներից ամենամեծը ոսկեղէն հագուստով։ Թէեւ ոսկին չատ սիրուն բան է, բայց ինձ գրաւեցին նրա գեղեցիկ աչքերը։ Դեղեցի՛կ էին, աննման գեղեցիկ, ես խելագարի նման սիրահարուեցայ այդ աչքերի վրայ։ Նրանք կազմուած էին երկու հատ խոշոր ալմաստներից որ ճրագի նման վառվում էին։ Ալմաստներից իւրաքանչիւրը աղաւնու ձուի չափ կը լինի։ Այո, իմ սիրտը գրաւեցին այդ փայլուն աստղերը և ես կատարելապէս սիրահարուեցայ նրանց վրայ։ Ե՛կ, մտա-

— Մենք էլ նրա համար ենք վաստակում...։

— Փողի տոկոսը քանի՞ով էր։

— Թումանին ամիսը մէկ կոան։

Վերջին խօսքը սարսափ ձգեց չատերի վրայ։ Նրանք այնպիսի ծանր տոկոսներով պարտքեր ունէին իրանց հայրենիքում։ Ամուսնի պարտամուրհակը կնոջը փոխել էին տալիս, և ամէն տարի տոկոսը բարդվում էր գլխամասլխի վրայ։ Վաչխատուն հարստահարում էր գլխանց, իսկ դրանք հարստահարում էին անմեղ, միամիտ մարդիկներին։

Ընդհատուած խօսակցութիւնը չարունակուեցաւ։

— Լուսին ի՞նչ է անում։

Դա մեր գիւղի նշանաւոր գեղեցկուհիներից մէկն էր։

— Նա հիմա լաւ քաւոր ունի... աւեղի ես։

— Ինչպէ՞ս։

— Ձե՞ս հասկանում...։

— Ամո՞թ նրա տղամարդին, մի այնպիսի սիրուն կնոջը կարելի՞ է տանն տարիներով անտէր և քաղցած թողնել, ասաց նրանցից մէկը։

Կարծես, իրանց կնիկները տանն տարիներից աւել չէր, որ անտէր ու քաղցած էին մնացած։

Մի ուրիշը հարցրեց.

— Մեր սեւ չունը մնո՞ւմ է։

— Ձէ, կեանքը տուեց քեզ։

Այդ լուրերը, որ քաւոր Պետրոսը հաղորդեց իւր սառնասրտութեամբ, յարուցին ոմանց մէջ ուրախութիւն, իսկ ոմանց մէջ տրտմութիւն։ Ինձ զարմանալի էր թուում, երբ նկատում էի որ այդ հոգով և սրտով քարացած մարդիկն էլ զգացմունք ունեն, կարող են ուրախանալ և տրտմել։ Բայց չուտով ամէն ինչ մո-

ՄԷԹՈՏԻԿ ԿԱՐԻ ԵՒ ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ԿԱՐՃ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ՝ ՄԷԹՈՏ ՓԱՐԻԶԷՆ

Մանօք գերմանուհի Օր. Անուս Պազիճեան, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ՝ իր դերձակատունը վերահաստատած է Bab-el-Edris Rue Veyganի, «Լա Սրէի»ի խմբագրատան ճիշդ դիմացի նոր օճախը։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանդուն ատակերտուհիները կրնան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ իւրացնել կարն ու ձեւագիտութիւնը եւ սեպհական կեանքի կայականութիւնը։

Նկատի ունենալով ժամանակն ու պարագաները, գիներ դիւրամատչելի դարձած են դաս առնող ատակերտուհիներուն եւ վճարման դիւրութիւններ կը տրուին։

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Bab-Edris, Rue Veygan Immeubl Aleyli Frères, առաջին յարկ։

ՊԷՅՐՈՒԹԻՆԵՐ ՎԱՃԵՑԷՔ ԴԷՊԻ
A. B. C.

Ուր պիտի գրտնէք ձեր անհրաժեշտ պիտոյքներուն համար 8000 առարկաներ.

ԱՄԵՆԱՍՈՒՂԸ 25 ԴԱՀԵԿԱՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՉԷ

ԵՐԿՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐ՝

Միճ Rue des Postes, միւսը Rue Allenby

Սովորութիւն ըրէք A. B. C. էն գնելը

ՍԱԼԱ ՊԼԱՆՇԻ ՄԷՋ
ՅԱՅՏՆԻ ԵՐԳԱՀՈՒՀԻ ԵՒ ՊԱՐՈՒհԻ
ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ

Որ վերջերս Իրաքէն քաղաքս ժամանած է, իր զմայլելի ձայնով և Արեւելեան չնորհալի պարերով պիտի հիացնէ Պէյրութի հասարակութիւնը։

Տիկին Լուիզ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Իրաքի, Սիւրիոյ, ինչպէս նաև ուրիշ երկիրներու մէջ մեծապէս գնահատուած ըլլալով, կրամոֆոնի յայտնի ընկերութիւններ, ինչպէս «Հիզ Մէյսթըրս Վոյս» (Տիրոջ ձայնը) ընկերութիւնը, ամէն տարի իր երգերը կը ձայնագրեն։

Օգտուելով այս բացառիկ պատեհութենէն, ժողովուրդին բուռն փափաքին համաձայն պիտի չարունակուի ընկերակցութեամբ Մատամ Պլանշի խումբին մինչեւ մէկ ամիս։

Գնաւոր տները իրաքանչիւրը պիտի արժեն 12 ու կէս Ս. Դ.

Առիթէն օգտուեցէք

ՏՕՔԹ. ՍԻՍԱՔ Ա. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne բազաքեակաև հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ որ հիւանդ St.Elie հիւանդանոցին հաստատած է իր դարմանատունը (Բոխիճիճ) Հաճերն քաղի իր սեփական նորակերտ օճիճին մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի միրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորքի, վճճերական, ճերմին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկները ամէնօր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Խղճամիտ, արագ եւ ժամանակակից դարմանում. ադիտ հիւանդճերուն ձրի դարմանում երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

CRÉDIT A L'ÉPARGNE
ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵՍԲ ԴՐԱՍԱԳԼՈՒԽՆԵՐ ԳՈՅԱՑՆԵԼԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ՝ հաստատուած 19 Դեկ. 1907ի օրէնքին համաձայն

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1886ԻՆ

ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԵՆԱՀԻՆԸ

ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ ԻՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ՝ 11 Place Bellecour LYON

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ԲՕՍԻԼԷՐՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

Քրաճսական հովանաւորութեան տակ գտնուած երկիրներու Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ԱՎԸՆԻ ՄԱՍՐՍԹ, ՇԻՄԱԼԻԻ ՇԷՆՔԸ ։ ՊԷՅՐՈՒԹ

Իր ուճիցած հաստատական պահանջները եւ ապահովութիւնը

Իր ուճիցած ուելորդ պահեստները՝

ՅՈՒՅԱԿ N. R. I

Դրամագլուխ մը կազմելու համար հետեւեալ գումարներով:		Ամսական վճարումներով:
Ֆրանք	60.000	Ֆրանք 150
»	40.000	» 100
»	20.000	» 50
»	12.000	» 30
»	4.000	» 10

Կը տրուի առիթ ամբողջական, ի բացառեալ այն պարագային երբ ամսական վճարումները դադրին։

Յատկութիւն մը ունի, եւ ասոր կը մասնակցին առանց բացառութեան բոլոր բիւրեր, այն է, եթէ այն յաջորդ վճարումը ուշացաւ կամ ամբողջութեամբ ասոր տեղ կ'ուզենաք, տոհերը բաժնելու համար անգամ։

ՕՐԻՆԱԿ ՀԱՄՄՍՐ.— Ընկերութեան վճարելի ամսավճարները կը գանձուին ձեր բնակած տունէն կամ գործատեղիէն. վճարումներու անկիրպելը ժամանակին, ինչպէս նաև ժամ ուշնալ ընկերութեան չհաներուն անմիջապէս որ պայմանագրութիւն մը կը կնքուի, փոխատուութիւն առնը ան մը իր պէս տոկոս դեղչելու և այլն եւ ժամանաւորապէս աբձանագրուած սերի մը երբ կը չհոի վճարումներուն անմիջապէս կը վճարուի դրամագլուխը՝ ուրայ պարագային վճարելի ամսականները կը դադրին պարագ մը բլլալէ։

ՄԷԿ ՎՃՈՒՐՈՒՄՈՎ ՏՈՒԳՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 1950 ֆր.ի փոխանակ վճարուելով մը անկամ մը կ'պահուի 4000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, և ասոր գումարին կրնայ առոյին ամսօրն մէջ ինք տէր դառնալ, յատկապէս գումարով մը, ու այս՝ վճարումներուն արդիւնքէն կախում կունենայ։

Ամէն մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Ընդհ. Տնօրէնութեան՝ Ավրնիւ Մասրսթ, Շիմալիի շէնքը կամ ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։

Լիբանանի և Սիւրիոյ, Ալեքսանդրէթի եւ Ճեպել Տրուզի բոլոր քաղաքներուն մէջ լուրջ եւ նիւթական երաշխիքներ հայթայթելու ի վիճակի ագենտներ կ'ուզուին։

Ամէն առաջարկ դրկել։— Inspection Générale de Syrie et du Grand Liban, Tél. 10– 36 Avenue Maarad, B. P. 481, Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԼԻ ՓՈՐԻՋԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
ՔԻ 27 ՔԼԻՒՍԵՆԵՐՈՒ ՓԼՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ
(Քաբուսիճներու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութիւն եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական տարմանատունը Քաբուսիճներու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց քի 27 Պապ Իտրիս։

Գիտական ամենավերջին սեթոտներով եւ էլեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ճերմին եւ ի մասնաւորի կաճաճց մեծարական, Ֆրանկախոս, նոր եւ հին ցեղմարկութիւն, փուքսի, սեռվնատանի, սիզատանի եւ անկատարութեան հիւանդութիւններուն ու ցկարութիւններ. նմանապես կը դարմանեն արեան եւ բջիջ. ցկարութիւններ, ռումաթիզմ (Rhumatisme) մորքային հիւանդութիւններ, մանբուկազոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet) Մասնաւոր էլեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8– 12 եւ 2– 8։ Կիրակի եւ տեսկան օրեր միայն կէսօր։

ՉԵԻԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ
Acadamie de Coupe de Beyrouth

161 Rue Pasteur, Romeils, Beyrouth

Պատօճապէս ճանչցուած եւ առաջնուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան ուսումնագրով։

Տիկին Մավսէսեան, պատիւ ունի ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ Academie de Coupe de paristն վերջապէս առնելէ վերջ Փարիզի կարեւորագոյն երկու տաներուն մէջ աշխատած եւ Պէյրութ վերադարձած լրանալէ ետք մը, վերջապէս հաստատած է օճախ մը ուր կ'ուսուցանէ ճնշագիտութիւն եւ կարդ, ամենապարզ եղանակներէն սկսեալ մինչեւ ամենավերջին նորաձեւութիւնը։

Ուսուցման եղանակը պարզ եւ գործնական ըլլալուն համար տիկին թէպետ մը վերջապէսկերտուհի իսկ ալեւոր հասակի աշակերտուհիներ ամբողջովին կարելու է գլխակի կրնայ դառնալ պատրաստութեան փափաքողներուն համար մասնաւոր գործնական դասընթացքներ կը բացուին ըստ պահանջի լրանալին վերջ վկայականներ կը տրուին։

Դասընթացքները երկու ելիճի կը բաժնուին։

Ա. ընդհ. ձեւագիտութիւն [տեսական եւ գործնական] եւ կարդ։

Բ. ներմակեղէնի ձեւագիտութիւն [օձիքի վերաբերեալ հետազոտութիւններ] եւ ձեռագործ։

Դասընթացքները կրնան ելիճ 1 ամսէ 50 օրէ ետք, այս ժամանակը յատկացուած է միայն տեսական, որեւէ աշխատանքով պարտը իր աշակերտներ չի տանջագործեր։

Դասերնիս օրական կսկսի 9 ին։ Ուշանալու համար դիմել ամէն օր վերջիրեալ եղանակին։

Վճարումները դիւրամատչելի են ամենուն համար։

ՅՈՎՀ. ՄԱՃԱՌԵԱՆ
Սուրիոյ ծանօթ դերձակ - կերպասավաճառը հաստատած է մասնաճիւղ մը Պէյրութ, Սուգ - էլ - Նուրիէ։

Մեր վաճառատան մէջ կրնաք գտնել ամէն տեսակ եւ Ֆրանս. կերպասներու ճոխ մթերք եղանակի համապատասխան ճոռոմներով։ մեծամասնակ եւ փոխադրանակ վաճառում անմրցելի գիներով։

Գիւղական այլ եւ այլ պիտոյքներ

Խղճամիտ ուշադրութիւն

Ճշտապահութիւն

Դուռնացում ամենեն դժուարահաճներու։

Փորձեցէք համոզուելու համար։

UNITED STATES LINES
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ
Աշխարհի ամենեն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր ելեւէնք Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի, բուականներ		
Իր գիւէնթ Բուզվելթ	»	4	Սեպտեմ.	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	14	»	Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	21	»	»
Մաունթվթըն	»	28	»	»
Իր գիւէնթ Բուզվելթ	»	5	Հոկտեմ.	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	12	»	Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	19	»	»
Մաունթվթըն	»	26	»	Հավրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել

Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8– 00, Մասրաթ փողոց, Պէյրութ, B. P. 511

Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

հացուեցաւ, իբր թէ ոչինչ չէին լսել։

Ես չէի կարողանում զսպել իմ վրդովմունքը, երբ նայում էի այդ անիծոյթ, անհոգ մարդկանց վրայ, որոնք օտարութեան մէջ մոռացել էին ամէն ինչ, որ իրանց համար ամենաթանկագինն էր։ Ունենալ կին, որդիներ, ազգականներ, և նրանց երկար տարիներ թողնել անխնամ, գերի թուրքերի և պաթսիկների ձեռքում, իսկ ինքը անհետանալ պանդխտութեան մէջ,— դա գերդաստանի հոր ամենաասրսափելի անտարբերութիւններից մէկն է։ Այդ մարդիկը, մտածում էի ես, ամենեւին զուրկ չունեն, նրանց մէջ մեռել էր ծնողական սիրտը, նրանց զգալի չէր ոչ երեխայի ժպիտը և ոչ կնոջ արտասուքը,— երկուսն էլ կատարվում է նրանց աչքերից հեռու։

Միթէ ես ալ նոյն դրութեան մէջ չէի՞ գտնվում...։

Ես շատ լաւ էի հասկանում, որ աղքատութիւնն է ստիպել դրանց թողնել իրանց հայրենիքը, թողնել իրանց ընտանիքը, և նոյն աղքատութիւնը իմ ձեռքս տուեց պանդխտութեան գաւազանը։ Հայրենի երկրում չկարողանալով հայթայթել իրանց ապրուստը, նրանք հարկադրուել էին օտարութեան մէջ բախտ որոնել։

Արդար վաստակի նրանք ոչ միայն սովոր չէին, այլ եւ անընդունակ էին, չգիտէին որևիցէ արհեստ, չէին վարժուած տոկուն աշխատանքի։ Նրանց միտքը, նրանց ընդունակութիւնները բնականաբար սրուել, կատարելագործուել էին խաբեբայութիւնների մէջ, այն չափով՝ ինչ չափով որ զարգացել էր նրանց մէջ արծաթ որսալու անյագ ախորժակը, որի համար ներելի էր համարում ամէն միջոցներ, որքան եւ անազնիւ լինէին։

Մի անգամ քաւոր Պետրոսը խիստ իրաւացի կերպով նկատեց, թէ զարծաթը սուի ջուր է, որքան խմես այնքան կը ծարաւեաս։ Նոյն ծարաւը զգում էի եւ ես։

Ահա թէ ինչ էր որ ինձ անժամանակ բաժանեց Նէնէից և ձգեց այդ անբարոյական հասարակութեան մէջ։

Ինձ բոլորովին զզուելի էր թուում այդ նոր չրջանը։ Զարմանալի է, թէ ո՛րքան վայրենանալու է մարդ լեռների և անտառների սոանձնութեան մէջ, կերպարանքը, բնաւորութիւնն անգամ ամենակոպիտ ձեւեր են ստանում։ Նրանց կոշտացած դէմքը, խառնուած մազերը, երեսների անախորժ արտայայտութիւնը, ճչմարիտն ասած, ինձ վրայ անախորժ տպաւորութիւն էր թողնում։ Թէեւ մեզ, որպէս իրենց հայրենակցին, ցոյց էին տալիս հիւրասիրութեան բոլոր պատրաստակամութիւնները։

Ամենազարշելին այն էր, որ այդ մարդիկը ծծխագործի սեւ փոշու տակ ծածկուած, կատարում էին մի այլ աւելի սեւ արհեստ...։

Ո՞վ մտցրեց իմ մէջ այդ փոփոխութիւնը։— ես պարտական էի նէնէին, որ զարթեցրեց իմ մէջ զզուանք դէպի այդ մարդիկը, և ստիպեց սիրել գեղեցիկն ու լաւը։

Բ.

ՔԱՋԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գիշերը ի պատիւ մեզ պատրաստուեցաւ ճոխ ընթրիք։ Հիւրերի քանակութիւնը աւելի չատ էր։ Խաշտազողները աւելի խմում էին քան թէ ուտում էին։ Այժմ հաւաքուել էին և այն ընկերները, որոնց ցորեկով անտառի զանազան տեղերում ածուխ էին պատռում։ Բոլորի թիւը տասից աւել էր։ Երբ բաւական խմեցին, նրանցից մէկը սկսեց պատմել իր կատարած քաջագործութիւններից մի անցք. Ատուա՛ծ իս,